

COMUNICATO n. 3760 del 27/12/2021

Traduzione in cimbrio

Naüge portàl un naüge app TreC+

Von menta atz 15 von bintmānat izta khent augelekk, āna zo mocha zaln, vor alle di laüt inngeschribet in porvintziàl sanitér sistēm da naüge plattform TreC+ ditza pittar hilfe vo dokhtūr un pūrgar. 'Z bart soīn dar uantzege punkt zo maga inntretn afte didjitàl dianst von provintzial sanitér Āmt. Di naūng sachandar soīn khent vūrgelekk von schaffar von press āmt Giampaolo Pedrotti.

“Da soīn schiar 170 tausankh di trentinar boda sa nūtzan TreC inngianante affon portàl un 62 tausankh di sēlln boda nūtzan di app TreC_FSE. Dar zil, pitt disarn naūng plattform iz dar sēll innzovānga alle di laüt vodar Provīntz”. Asó hatta khōtt da provintziàl asesōren vor di gesunthait di sotzial politeke, bohintarhait un famildja Stefania Segnana haüt zoagante in naüge dianst TreC+ in palatz vodar Provīntz.

Drai di naūng sachandarn: 'z bartnda nemear son āndre sitēm odar app innzogiana afte didjitàl dianst von sanuitér Āmt, ombró allz bart khemmen gelekk in TreC+. Vor berda sa nūtzet TreC_FSE iz genumma vornaūgarne gianante afte app store (Android o Apple). Vor berda, anvétze, hattze nia genūtzet makz tūan gianante garade affon portàl web trec.trentinosalute.net un gian nā in sēll boda khint khōtt.

TreC+ iz a prodjēkt gebōllt von Kompetēntz Zentrum TrentinoSalute4.0 boda hatt untargelekk di profesionistn un di organizatziongen vo dari emtar PAT, APSS e FBK. Ankunto atz TreC+ ke 'z iz nēt āndarst baz TreC vornaūgart, haüt dar provintziàl sanitér Dianst hatt ummana von earstn plattformen vor di dianst online in Beleschlānt boda nāsteat in pūrgar āhevanante vo benn sa bortn sin balsa soīn alt auz un auz daz gāntz lem khearante zo macha a naūga pintom pūrgar-sanitét pittnan didjitàl zil.

Nēt lai: di sēlln boda nēt soīn vonsitzar in Provīntz o mang nūtzan funtziongen von TreC+ azpe abenemmen di refēte online.

“'Z iz a TreC+ sinne da sēll bobar zoang ūsarn pūrgar” hatta no khōtt di Stefania Segnana. “Disa vornaūgarum redet vo ūs, von “trentinar sistēm” redet vo nāsüach, vo sanitér politike un vo dianst nāzostiana in laüt. Un redet di zung vo disarn earde ombromm di iz khent gemacht pinn laüt un pittnāndar pinn profesuonistn vodar gesunthait”. TreC+ iz a schūmana arbat gemacht alle pittnāndar. “Auzolega an sōttē sistēm – hatta khōtt di asesōren Segnana – izta khent gehalten starch kunt von sēll boda hām māngl di pūrgar un di dokhtūr. In dise lestn mānat habar āgeheft in Provīntz vo Tria mearare sperimentztziongen auzolega in dianst zo maga visitār vo baitom pinn zil zo maga machan khemmen disan an strumēt vor alle tage dēstar zo maga nūtzan un boda innvānk alle. Pediatria, kardiologdia un Okulistika soīn di sperimentatziongen boda soīn drā zo khemma gemacht in Trentino, boda gian zo legase panāndar pittar kura vor di zūkkarkrānkhhait. Tra bintsche zait bartma āhevan zo halta nāgeschauget vo bait berda hatt an krēps un abezolinrna di baiabar boda nātrang”.

Darzuar in leng panāndar alle di dianst, arbarande panāndar pitt alln in pūrgar un pinn laüt boda arbatn vor di gesunhait, dar zil iz dar sēll auzolega a natzionāl kamōuschaft boda haltet kunt vo alz daz guat boda khint getānt.

Di plattform TreC baispil iz khent āgenump vo mearare āndre belese redjongen. Dar vornaūgrate mustar vodar plattform TreC hatt zuargētt azze mage khemmen genūtzet vo āndre emtar o saiz öffentlesche saiz privētt. “Di Provīntz hatt untarschribet akōrde pinn redjongen Emilia Romagna un Umbria, pinn ospedale San Giovanni Calibita Fatebenefratelli Isola Tiberina (Roma), pinn IRCCS Istituto Scientifico Romagnolo boda studjart di krēps (Forlì), pinn Ospedàl Mauriziano un di Asl 3 (Torino), pittar AUSL vo Bologna. Āndre kontatte soīnda khent genump pittar redjong Friuli Venezia-Giulia, pitt Alessandria, Novara un Cuneo (Piemonte), pittar redjong Sicilia, l'ASL vo Ragusa (Sicilia) un di ULSS 7 Pedemontana Veneto” – asó

machta verte zo khöda di asesören Segnana.

“Disa plattform vornaügart pitt mearar funtziongen iz sichar nèt dar zil zo riva” – hatta khött dar djeneräl dirèktor von provintziäl Ämt vor di Gesunthait Antonio Ferro – ma lai a tritt aftnan bege zo nütza hërta mearar di naüing teknolodjien bobar hãm ägeheft zo macha sidar ettlana zait pittnândar pinn partner FBK un Provintz. Dar zil iz dar sell zo macha nemmen hërta mearar toal di laüt aftaz sell boda ägeat di gesunthait un auleng a nètzboda pintet in pürgar boda hatt mængl pinn profesionistn vodar sanitét. Di pandemì hatt starch geschupf zo bèksla bia ma richtetze inn un di naüing teknolodji, schupfante zo soina mearar gepuntet in sanitér sistèm un berda hatt mængl von soin dienst un zo haba hërta mearar dise dienst vo baitom.

Bar mochan gian vürsnen aftz disan bege” – hatta gemacht verte zo khöda dar Ferro – ombrómm nützen destran un mearar di naüing teknolodjien gitt zuar zo maga nützen pezzar di sanitér dienst o”.

“TreC+ bart zuargem zo legata mindar asó azpe da iz mængl in disa zait vo pandemì” – khütta Pier Paolo Benetollo dirèktor von provintziäl ospedàl dienst un toalnemmar von esekutif Komitatt TS4.0. “haüt in Provintz mabar khön ke bar soin gelänk zo pezzra in gantz protzèss zo maga soin visitàrt vo baitom un zo maga gem di sanitér dienst vo baitom übarhaup zo maga machan di visite von dokhtur hërta vo baitom boda vor daz sell bosa soin hãm nèt mængl aztada sai daz kränkh un dar dokhtur in gelaichege platz. Soin guat zo stiana nã in kränkhan vo baitom iz nèt eppaz boda bart vürkhemmen in an tage ma bodada sa iz vo est vort” – darzuar dar Benetollo geat vür zo khöda “ ’Z iz dar zil bobar soin gelänk, daz earst vo allz vor di kränkhan vo lãnga zait gebanten zuar zo magase redjarn daz mearaste lai alumma vo huam in di lentar bosa soin gebont zo leba ãna zo mocha gian ummanândar”.

Di sperimentatziongen zo stiana nã in kränkhan vo baitom vãngen inn mearare sòrt beata un bartn khemmen z’soina hërta mearar un bartn khemme auzgètt von provintzial sanitér dienst disar defatte arbatet vor mearar baz an halm mildjù vonsitzar un darzuar disan mochtma o leng alle di turistn auz aftnan gebit vo 6.207 km quadrate daz mearaste vo pèrge. Ma mage zeln aftz 8.500 ägestèllte boda arbatn daz mearaste in di zboa haup ospedeldar un in di vümf ãndre teritoriãln un a zen ambulatòrdje un no mochtma haltn kunt von konventziongen pitt 50 Sanitér Hilf Häüsar un schiar 400 dökhtür un dökhtür vor di khindar.

Vürzovüara allz ditza, auzolesa alle di informatziongen boda soin mængl zo pezzra di zaitn vor di visite un zo machase daz peste boma mage ’Z sanitér Ämt hatt augelekk a nètzboda pintet ospedàl-lentar-huam boda di profesionistn bodada sa soin (djeneräl doktör, dökhtür vor di khindar, infermiarn, dökhtür un kirurge spetzializart in di mearar sòrt sektör von beata) mang arbatn pittnândar pinn laüt vo baitom. “Auzolega TreC+ - izta gant vür zo khöda dar Benetollo – “habar pensàrt aftz eppaz boda mage pazzan pinn sell bodada sa iz gest un mach kreschar a didjital sanitét machante khemmen allz destran zo nütza”.

TreC+ sterchart un macht gian vür di sperimentatziongen boda sa soin khent gemacht in dise djar in Trentino pittnândar pinn pürgar un pinn dökhtür. Inngian in di sanitér dienst online iz est gesichart pittnar unatzegen app boda drinn stian un khemmen hërta vornaügart alle di date boda khemmen gètt vo kränkhe un dökhtür un dar dienst boda khint gètt in laüt steat hërta dar sell, guat un sichar.

“TreC+ vor FBK iz a punkt boma ãheft nèt boma rift” – khütta Andrea Simoni djeneäl sekretardjo vodar Stiftung Bruno Kessler.

“Von kompetentzan bobar soin gelänk zo haba in 30 djar arbat sin aftnaz naügez seng vor da artifiziäl intelidjèntz, FBK süacht nã naüge teknolodjien vor di sanitét arbatante pittnândar pinn sell un nèt in vuaz vo disan. Disar iz ünsar modo z’arbata, lirnante hërta ãndre naüge sachandarn un tünz pittnândar pinn provintziäl sanitér Ämt, pinn asesoràt vor di gesunthait vodar Provintz un pitt TrentinoSalute4.0. Bar hãm auzprovàrt in di vorgãnnatn djar in sistèm nãzostiana in kränkhan vo baitom un est barpaz tüan. Bar soin drã zo sperimentara TreC+ boda bill soin no mearar intelidjènt un pitt naüge app. azpe virtual coach, chatbot u.a.v. nützante di artifiziäl intelidjèntz. Ünsar arbat nimp ã daz peste bodaz gem di laüt, di feroine, di schualn, di arbatar vodar sanitét, policy maker, healthcare manager, di profesionãln ordini, di privatt firme, un di nãsüachar ditza auzolega an öffentleschen sanitér sistèm boda geat garècht un saibe vor alle gelaich. Disar iz a protzèss boda mocht innvãngen alle genoatn un pazzt pittar mission vodar Bruno Kessler Stiftung boda hatt azpe zil z’soina an intenatzionãl etschelèntz boda gitt an sotzial un ekonomik schütz dar trentinar gesèllschaft.

“Sidar ’z djar 2016 dar dipartimènt vor di gesunthait un di sotzial politike vodar Provintz vo Tria un provintziäl sanitér Ämt un B. Kessler Stiftung soin panândar in TrentinoSalute4.0. Dar zil iz dar sell zo innzorichta an uantzegen platz vürzovüara da didjital sanitét boda ãnimp di trentinar pürgar durch daz gantz lem.

TreC+ iz dar punkt boda ãheft disar bege. Dar zil iz dar sell zo macha nützen di app. alln in trentinar siãnka azza soin gesunt un hattzan lai mængl bintsche vert un nèt lai in kränkhan vo lãnga zait boda sa soin nã z’soina kuràrt” – Asó hatta khött Giancarlo Ruscitti djeneräl diridjènt von Dipartimènt vor di gesunthait un di sotzial politike vodar Provintz. “Bar soin drã vürzotruga an protzèss boda bart vorbaügarn da trentinar sanitét pinn zil zo nempra di pürgar pinn teritoriãln dienst nã an modèll vo “teritoriäl polizentrum” un

“ospedàl polizentrum”.

In disan kontèst, da didjital sanitét un nàzostiana in laüt vo baitom asó azpe da auzmacht di misiong 6 von PNRRT bart hãm an bichtegen ruòl zo haba a dienst vor alle gelaich un darzuar zo sterchra un zo vornaügra di teritoriàl nèt看 von dienst boda hãm mængl di laüt krånkh sidar lãnga zait un zo haba a sterchara pintom ospedal-lentar” – hatta gemacht verte zo khöda Ruscitti.

Bia geatma inn (schauget di skèda boz iz geschribet pezzar)

Ma mage inngian aftz allz daz sèll boz iz TreC+ saiz von portàl web (trec.trentinosalute.net) saiz voda app. (boma mage abennemen àna zo mocha zaln von grözarstn Store) pitt zboa sòrt ummana “starch” pinn SPID (dar öffentlesche sistèm vo didjital identitét) da provintziàl Kart vor di dienst (sanitér khennkart inn USB lesar vor berden sa hatt, àndre naüge bartn nemear khemmen gètt) un palla pittar eletronische khennkart. ’Z geata nemear anvétze Security Card (di tafl boda innhaltet nümmer a kaso).

Nützante in modo “starch” makma mang hãmm alle di sachandarn boda soinn drinn in TreC+.

Nützante, anvétze, in àndar modo “deblar” (nummar vodar sanitér khennkart un augèltnummar) makma inngian lai in zèrte funtziongen vo TreC+ di gelaichegen boda soinn gest vorã in Fast TreC.

Da gekhluppert di skèda zo bizzasan mearar un di slide boda zooang bia un baz.

Schaug in spot: <https://www.youtube.com/watch?v=DFyn2M9MwRA&t=10s>

Übersetzt von Schaltarle vor di zung von Toalkamou vodar Zimbar Hoachebene

(Traduzione a cura dello Sportello linguistico della Magnifica Comunità degli Altipiani Cimbri)

(cdt)